

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ ҒЫЛЫМ ЖӘНЕ ЖОҒАРЫ БІЛІМ МИНИСТРЛІГІ
М.Х. ДУЛАТЫ АТЫНДАҒЫ ТАРАЗ Өңірлік Университеті

ҒЫЛЫМИ ЖОБА

AP19680242

**“БІЛІМ БЕРУДЕГІ ЦИФРЛЫҚ
КОЛЛАБОРАЦИЯ: ӨЗЕКТІ ПРОБЛЕМАЛАРЫ
ЖӘНЕ ПЕРСПЕКТИВАЛАРЫ”
АТТЫ ХАЛЫҚАРАЛЫҚ ПЕДАГОГИКАЛЫҚ ОҚУЛАРЫНЫҢ
ЖИНАҒЫ**

**СБОРНИК
МЕЖДУНАРОДНЫХ ПЕДАГОГИЧЕСКИХ ЧТЕНИЙ
“ЦИФРОВАЯ КОЛЛАБОРАЦИЯ В ОБРАЗОВАНИИ:
АКТУАЛЬНЫЕ ПРОБЛЕМЫ И ПЕРСПЕКТИВЫ”**

**COLLECTION OF
INTERNATIONAL PEDAGOGICAL READINGS
“DIGITAL COLLABORATION IN EDUCATION:
CURRENT ISSUES AND PROSPECTS”**

ТОМ 5

10-11 сәуір 2024 жыл
Тараз қаласы

**ҚР ҒЫЛЫМ ЖӘНЕ ЖОҒАРЫ БІЛІМ МИНИСТРЛІГІ
МИНИСТЕРСТВО НАУКИ И ВЫСШЕГО ОБРАЗОВАНИЯ РК
MINISTRY OF SCIENCE AND HIGHER EDUCATION
OF THE REPUBLIC OF KAZAKHSTAN**

**М. Х. ДУЛАТИ АТЫНДАҒЫ ТАРАЗ Өңірлік Университеті
ТАРАЗСКИЙ РЕГИОНАЛЬНЫЙ УНИВЕРСИТЕТ ИМ. М. Х. ДУЛАТИ
TARAZ REGIONAL UNIVERSITY NAMED AFTER M. KH. DULATY**

**AP19680242 «Қазақстан Республикасында педагогикалық білім беру
жүйесін жаңғырту аясында жоғары оқу орындарының
коллаборативті цифрлы білім беру ортасын құру»
атты жоба аясындағы
«БІЛІМ БЕРУДЕГІ ЦИФРЛЫҚ КОЛЛАБОРАЦИЯ:
ӨЗЕКТІ ПРОБЛЕМАЛАРЫ ЖӘНЕ ПЕРСПЕКТИВАЛАРЫ»
Халықаралық педагогикалық оқуларының
ЖИНАҒЫ**

**СБОРНИК
Международных педагогических чтений
«ЦИФРОВАЯ КОЛЛАБОРАЦИЯ В ОБРАЗОВАНИИ:
АКТУАЛЬНЫЕ ПРОБЛЕМЫ И ПЕРСПЕКТИВЫ»
в рамках реализации научного проекта
AP19680242 «Создание в высших учебных заведениях
коллаборативной цифровой образовательной среды в условиях
обновленной системы педагогического образования Республики
Казахстан»**

**COLLECTION OF
International Pedagogical Readings
«DIGITAL COLLABORATION IN EDUCATION:
CURRENT ISSUES AND PROSPECTS»
within the framework of the project AP19680242 «Creation of collaborative
digital educational resources of higher educational institutions within the
framework of modernization of the pedagogical education system in the
Republic of Kazakhstan»**

ТОМ 5

«Dulaty university»
баспасы
Тараз, 2024

УДК 37:004
ББК 74:32.973
Б 94

Қазақстан Республикасы Ғылым және жоғары білім министрлігі Ғылым комитетінің 2023-2025 жылдарға арналған ғылыми және (немесе) ғылыми-техникалық гранттық қаржыландыру бойынша АР19680242 «Қазақстан Республикасында педагогикалық білім беру жүйесін жаңғырту аясында жоғары оқу орындарының коллаборативті цифрлы білім беру ортасын құру» атты жоба аясында ұйымдастырған «Білім берудегі цифрлық коллаборация: өзекті проблемалары және перспективалары» Халықаралық педагогикалық оқулары жинағы.- Тараз:Dulaty university, 2024. 5 том. -215 бет.

Сборник материалов Международных педагогических чтений «Цифровая коллаборация в образовании: актуальные проблемы и перспективы», проведенных в рамках реализации научного проекта АР19680242 «Создание в высших учебных заведениях коллаборативной цифровой образовательной среды в условиях обновленной системы педагогического образования РК» грантового финансирования научных и научно-технических проектов на 2023-2025 годы. -Тараз:Dulaty university, 2024. 5 том. -215 с.

Collection of materials from the International Pedagogical Readings «Digital collaboration in education: current issues and prospects», of the Committee of Science of the Ministry of Science and Higher Education of the Republic of Kazakhstan for scientific and (or) scientific and technical grant financing for 2023-2025 AP19680242 "Creation of collaborative digital educational resources of higher educational institutions within the framework of modernization of the pedagogical education system in the Republic of Kazakhstan. - Тараз: Dulaty university, 2024. Volume 5. -215 p.

ISBN 978-9965-37-481-4

Бұл жинақта «Білім берудегі цифрлық коллаборация: өзекті проблемалары және перспективалары» Халықаралық педагогикалық оқуларына қатысушылардың инновациялық идеяларға негізделген мақалалары енді.

В настоящем сборнике размешены статьи участников Международных педагогических чтений «Цифровая коллаборация в образовании: актуальные проблемы и перспективы» основанные на инновационных идеях.

This collection contains articles by participants of the International pedagogical readings «Digital collaboration in education: current issues and prospects» based on innovative ideas.

Жауапты редактор: К.Д.Бузаубакова
Редакция алқасы: Т.Е.Конакбаева, Р.Б. Ордабаева

УДК 37:004
ББК 74:32.973

ISBN 978-9965-37-481-4

©М.Х.Дулати атындағы Тараз өңірлік университеті, 2024

«ЦИФРЛЫ БІЛІМ БЕРУ ОРТАСЫНДАҒЫ ПЕДАГОГТІҢ ҚЫЗМЕТІ» ОҚУЛЫҚ

Бузаубакова Клара Джайдарбековна

М. Х. Дулати атындағы Тараз өңірлік университеті, Тараз қ.

Беделбаева Асель Ериковна

І. Жансүгіров атындағы Жетісу университеті, Талдықорған қ.

УДК 37. 0:004

«ЦИФРЛЫ БІЛІМ БЕРУ ОРТАСЫНДАҒЫ ПЕДАГОГТІҢ ҚЫЗМЕТІ» ОҚУЛЫҒЫ

К. Д. Бузаубакова

М. Х. Дулати атындағы Тараз өңірлік университеті, Тараз қ.

«Педагогика» кафедрасының меңгерушісі, п. ғ. д. , профессор

klara_1101@mail. ru

А. Е. Беделбаева

І. Жансүгіров атындағы Жетісу университеті, Талдықорған қ.

Сапаны қамтамасыз ету комиссиясының үйлестірушісі

aselya. mukatova@mail. ru

Оқулықтың атауы: «Цифрлы білім беру ортасындағы педагогтің қызметі».

Оқулықтың авторы: Бузаубакова К. Д. , Беделбаева А. Е.

Оқулықтың шыққан жылы, баспасы: Тараз: «ИП Бейсенбекова А. Ж. », 2023. – 128 б.

Оқулықтың көлемі: 8 баспа табақ.

ISBN 978-601-216-913-3

Авторлық құқықпен қорғалатын объектілерге құқықтардың мемлекеттік тізілімге мәліметтерді енгізу туралы куәлік: № 39717;18. 11. 23ж.

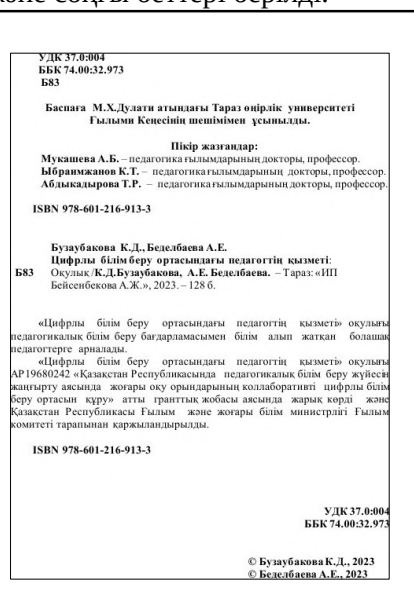
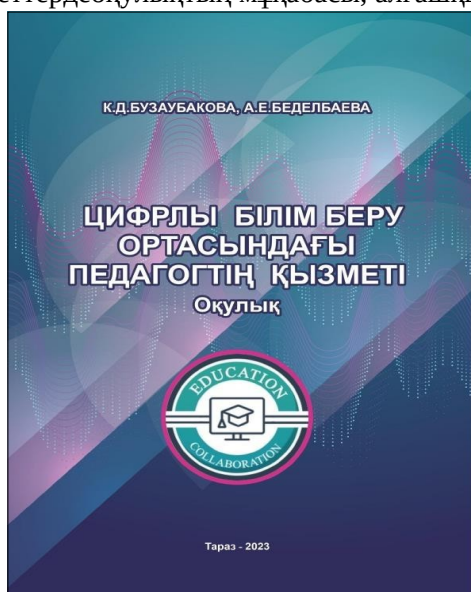
Үшінші мыңжылдықта білім беруді экономикалық өсудің жаңа моделінің орталық буынына айналдыру үшін оқыту бағдарламасын сыни ойлау, өз бетімен іздену дағдыларын дамытуға, қашықтықтан білім алуға бағыттау қажет.

Жаңа Қазақстанда педагогикалық білім беру жүйесін модернизациялау, педагогтердің цифрлы-креативті құзыреттілігін қалыптастыру қажеттілігі туындауда.

Ақпараттық ғасыр цифрлы технологияларды өз іс-тәжірибесінде тиімді пайдалана алатын, оқу-тәрбие процесін ұтымды басқара алатын, оқу-тәрбие процесін жетілдіру мақсатындағы ұдайы ғылыми ізденістер жасайтын, цифрлы-креативті құзыреттіліктері қалыптасқан жаһандық бәсекеге қабілетті педагогтерді қажет етеді.

Оқу-тәрбие процесіне цифрлы технологияларды ендіру білім сапасының артуына айтарлықтай үлес қосары сөзсіз: білім алушылардың танымдық қызығушылықтары артып, сындарлы ойлау, шығармашылық ізденіс орын алады.

1, 2, 3, 4-суреттерде оқулықтың мұқабасы, алғашқы және соңғы беттері берілді.

Сурет 1–2 «Цифрлы білім беру ортасындағы педагогтің қызметі» оқулығының мұқабасы

«Цифрлы білім беру ортасындағы педагогтің қызметі» оқулығының 1-беті

МАЗМҰНЫ		3
КІРІСПЕ		
1-ТАРАУ. БІЛІМ БЕРУДІ ЦИФРЛАНДЫРУДЫҢ ПЕДАГОГИКАЛЫҚ НЕГІЗДЕРІ		
1.1	Білім берудің цифрлық трансформациясы	5
1.2	Цифрлы білім беру ортасы және оның компоненттері	12
1.3	Цифрлы білім беру технологиялары	19
2-ТАРАУ. ПЕДАГОГТІҢ ЦИФРЛЫҚ ҚҰЗЫРЕТТІЛІГІ		
2.1	«Цифрлық сауаттылық» және «цифрлық құзыреттілік» ұғымдарының мәні мен мазмұны	29
2.2	Цифрлық құзыреттіліктердің заманауи үлгілері	42
2.3	Педагогтің цифрлық сауаттылығы мен құзыреттілігін қалыптастырушы компоненттер және факторлар	48
2.4	Педагогтің цифрлық құзыреттілігін қалыптастыру кезеңдері	55
3-ТАРАУ. ЦИФРЛЫ БІЛІМ БЕРУ ОРТАСЫНДАҒЫ ПЕДАГОГТІҢ ҚЫЗМЕТІ		
3.1	Цифрлы білім беру ортасындағы заманауи білім беру технологияларының ерекшеліктері	65
3.2	Цифрлы білім беру ортасындағы педагог қызметі	68
3.3	Педагогтің цифрлы білім беру платформаларын пайдалану әдістемесі	70
ҚОРЫТЫНДЫ		102
ТЕСТ ТАПСЫРМАЛАРЫ		103
ГЛОССАРИЙ		115
ПАЙДАЛАНҒАН ӘДЕБИЕТТЕР		121

Сурет 3–4 «Цифрлы білім беру ортасындағы педагогтің қызметі» оқулығының мазмұны

«Цифрлы білім беру ортасындағы педагогтің қызметі» оқулығының сыртқы мұқабасы
 Үшінші мыңжылдықта шапшаң жүріп жатқан цифрландыру үдерісіжағдайында Жаңа Қазақстанда білім сапасын арттыру үшін педагогтердің цифрлы құзыреттілігін қалыптастыру мәселесі алға шығуда.

Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2017 жылдың 12 желтоқсандағы №827 қаулысымен бекітілген «Цифрлы Қазақстан» мемлекеттік бағдарламасында орта, техникалық, кәсіби, жоғары білім беруде цифрлық сауаттылықты арттыру және педагогтердің кәсіби құзыреттіліктерін дамыту сияқты басты стратегиялық міндет айқындалды [Цифрлық Қазақстан» мемлекеттік бағдарламасын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2017 жылғы 12 желтоқсандағы № 827 қаулысы// <http://adilet.zan.kz/kaz/>].

Қазақстан Республикасының Президенті Қ. Тоқаевтың «Әділетті мемлекет. Біртұтас ұлт. Берекелі қоғам» атты Қазақстан Халқына Жолдауында: «Өз ісіне адал ұстаздар білім беру саласының дамуына зор үлес қосады. Орта білімнің сапасы – табысты ұлт болудың тағы бір маңызды шарты. Әрбір оқушының білім алып, жан-жақты дамуы үшін қолайлы жағдай жасалуға тиіс. Сол үшін «Жайлы мектеп» ұлттық жобасы қолға алынды. Біз 2025 жылға дейін 800 мың баланың заманауи мектепте оқуына жағдай жасаймыз» – деп атап көрсеткеніндей, жайлы мектепте сапалы жұмыс жасайтындай цифрлы технологияларды жан жақты меңгерген педагогтердің кәсіби біліктіліктерін арттыру бүгінгі күннің өзекті мәселесі [«Әділетті мемлекет. Біртұтас ұлт. Берекелі қоғам» ҚР Президентінің Қ. Тоқаевтың Қазақстан Халқына Жолдауы. –Астана, 2022// https://adilet.zan.kz/kaz/docs/K22002022_21].

Цифрлыбілім беру процесіцифрлы ортада жүзеге асырылады. Ақпараттық орта цифрлы білім беру ортаның қажеттігімен сипатталады. Цифрлы білім беру ортасы мұғалімдер мен оқушылардың сандық бағдарламаларды және сандық-әдістемелік ресурстарды –спутниктік теледидар, бейнесабақтар, бейнежазбалар, электрондық оқулықтар, пәннің сандық оқу-әдістемелік кешенін тиімді пайдалану кеңістігі болып табылады.

Осындай бүгінгі күннің өзекті мәселесін оңтайлы шешу үшін және педагогтердің цифрлы құзыреттіліктерін арттыру мақсатында педагогикалық білім беру бағдарламасына «Цифрлы білім беру ортасындағы педагогтің қызметі» пәнін ендіру маңызды.

«Цифрлы білім беру ортасындағы педагогтің қызметі» оқулығыүш тарауды қамтиды:«Білім беруді цифрландырудың педагогикалық негіздері», «Педагогтің цифрлы құзыреттілігі», «Педагогтің цифрлы құзыреттілігі».

Оқулықтың «Білім беруді цифрландырудың педагогикалық негіздері» атты бірінші тарауында білім берудің цифрлық трансформациясының тенденциялары, цифрлы білім беру ортасы және оның компоненттерінің құрамы ашылып, заманауи цифрлы білім беру технологиялары қолдану мақсатына сәйкес сараланады.

«Педагогтің цифрлық құзыреттілігі» атты екінші тарауда «цифрлық сауаттылық» және «цифрлыққұзыреттілік» ұғымдарының мәні мен мазмұны айқындалып, цифрлыққұзыреттердің заманауи үлгілері, педагогтің цифрлық сауаттылығы мен құзыреттілігін қалыптастырушы компоненттер және факторларының мәні ашылып, педагогтің цифрлық құзыреттілігін қалыптастыру кезеңдері айқындалады.

Оқулықтың «Педагогтің цифрлық құзыреттілігі» атты үшінші тарауда

цифрлы білім беру ортасындағы заманауи білім беру технологияларының ерекшеліктері ашылып, цифрлы білім беру ортасындағы педагог қызметі зерделеніп, педагогтің цифрлы білім беру платформаларын пайдалану әдістемесі беріледі.

Сондай-ақ, «Цифрлы білім беру ортасындағы педагогтің қызметі» оқулығында білім алушылардың білімін тексеру және бағалауға арналған тест тапсырмалары және глоссарий беріледі.

Цифрлы ортада нәтижелі жұмыс жасау, ақпараттарды іздеу, іріктеу, сұрыптау, өңдеу үшін заманауи педагог көп ізденеді: өз білімін, кәсіби біліктілігін арттырады; өзін-өзі дамытады; кәсіби біліктілігі артады.

Педагогтің цифрлық құзыреттілігі тұлғаның креативті ойлау қабілеті, инновациялық технологияларды шығармашылықпен пайдалану, оқу-тәрбие процесін жетілдіру мақсатындағы ұдайы ізденістері, педагогикалық инновацияларды өз іс-тәжірибесінде жүйелі пайдалану, ақпаратты өз бетінше іздеп таба алуы; алынған мәліметті өңдей алуы, жинақтауы, сұрыптауы және т.с. шығармашылық іс-әрекеттерінен көрініс табатын цифрлы құзыреттілігін қалыптастыруды көздейді.

«Цифрлы білім беру ортасындағы педагогтің қызметі» оқулығы педагогикалық білім беру бағдарламасымен білім алып жатқан студенттерге арналады.

«Цифрлы білім беру ортасындағы педагогтің қызметі» оқулығы АР19680242 «Қазақстан Республикасында педагогикалық білім беру жүйесін жаңғырту аясында жоғары оқу орындарының коллаборативті цифрлы білім беру ортасын құру» атты гранттық жобасы аясында жарық көрді және Қазақстан Республикасы Ғылым және жоғары білім министрлігі Ғылым комитеті тарапынан қаржыландырылды.

«Цифрлы білім беру ортасындағы педагогтің қызметі» оқулығы ғылыми туынды ретінде Авторлық құқықпен қорғалатын объектілерге құқықтардың мемлекеттік тізілімге мәліметтерді енгізу туралы куәлік № 39717 алды (Берілген күні: 18 қазан 2023ж. , 5-сурет).

Сурет 5 – «Цифрлы білім беру ортасындағы педагогтің қызметі» оқулығының Авторлық құқықпен қорғалатын объектілерге құқықтардың мемлекеттік тізілімге мәліметтерді енгізу туралы куәлігі

МАЗМҰНЫ

«ПЕДАГОГИКАЛЫҚ ИННОВАЦИЯЛЫҚ ӨНІМ»: «ҮЗДІК ИННОВАЦИЯЛЫҚ ТЕХНОЛОГИЯ

Солодовникова Юлия Павловна НООГЕН КАК ПЕДАГОГИЧЕСКАЯ ТЕХНОЛОГИЯ В ВОСПИТАТЕЛЬНОМ ПРОЦЕССЕ	5
Бабалиева Молдир Болатбековна ГЕОГРАФИЯ ПӘНІНДЕ CLASSTIME ПЛАТФОРМАСЫ АРҚЫЛЫ БӨЛІМ, ТОҚСАН БОЙЫНША ЖИЫНТЫҚ БАҒАЛАУ (БЖБ, ТЖБ) ТАПСЫРМАЛАРЫН ОРЫНДАУДЫҢ ТИІМДІЛІГІ	9

«ПЕДАГОГИКАЛЫҚ ИННОВАЦИЯЛЫҚ ӨНІМ»: «ҮЗДІК ИННОВАЦИЯЛЫҚ ЖОБА»

Асубаева Фарида Кокановна ОҚУШЫЛАРДЫ КІТАП ОҚУҒА ҚЫЗЫҒУШЫЛЫҒЫН АРТТЫРУ	12
Байхадамова Баян Ерпаизовна, Сулейменкулова Сабира Куанышбековна АҚЫЛДЫ САБАҚ	17
Бабижанова Райхан Жолдасовна ЗАМАНАУИ ЦИФРЛЫҚ БІЛІМ БЕРУ САЛАСЫНДАҒЫ ЖОБАЛЫҚ ҚЫЗМЕТ	21
Иембергенова Индира Кайратовна ҚАЗАҚ ӘДЕБИЕТІ САБАҒЫНДА «QUIZZZ» ПЛАТФОРМАСЫНЫҢ «ҚАҒАЗ QR» НҰСҚАСЫН ҚОЛДАНУДЫҢ ТИІМДІЛІГІ	25
Мұңайтбас Өркен Орынбасарұлы, Турмаханбетова Айгуль Досымкуловна ИНЕРГЕТИКА – ТЕХНОЛОГИЯ РЕТІНДЕ	28
Мырзаханов Руслан Калданбекович ӘКЕ – АСҚАР ТАУ!	33
Садирмекова Гульбаршын Болатбековна ДАРЫНДЫ БАЛАЛАРДЫҢ ШЫҒАРМАШЫЛЫҚ ПОТЕНЦИАЛЫН ДАМУДЫҢ ҰЙЫМДАСТЫРУДЫҢ ПЕДАГОГИКАЛЫҚ НЕГІЗДЕРІ	37

«ҮЗДІК ОҚУ-ӘДІСТЕМЕЛІК КЕШЕН» «ҮЗДІК ЭЛЕКТРОНДЫ ОҚУ КОНТЕНТІ»

Бупетаева Сәуле Жакиповна, Қазбек Ақмейір Қайсарқызы «ПЕДАГОГИКА» ПӘНІНЕН ЦИФРЛЫ ОҚУ КОНТЕНТІ	41
Мейрахатқызы Назген HTML ТІЛІНДЕГІ ГРАФИКА	44
Кененбаева Гулшат Енсебековна БІЛІМ БӘЙГЕСІ	49

ҮЗДІК ОҚУЛЫҚ/ «ҮЗДІК ОҚУ ҚҰРАЛЫ»/ «ҮЗДІК ОҚУ-ӘДІСТЕМЕЛІК ҚҰРАЛ»

Nigora Raximovna Abdullayeva BOLALAR PSIXOLOGIYASI VA PSIXODIOGNOSTIKASI (O‘QUV QO‘LLANMA)	59
Атамкулова Асия Уалихановна АҒЫЛШЫН ТІЛІ ПӘНІНЕН ФУНКЦИОНАЛДЫҚ САУАТТЫЛЫҚТЫ АРТТЫРУ	61
Ашимова Эльмира Ермековна ИЗУЧЕНИЕ МАЛОЙ РОДИНЫ» ДИДАКТИЧЕСКИЙ МАТЕРИАЛ	62

Байтанаева Динара Мырзабековна STEM/STEAM ТЕХНОЛОГИЯЛАРЫН ХИМИЯ ПӘНІ САБАҒЫНДА ҚОЛДАНУДЫҢТЫҢ ИДЕЯЛАРЫ	96
Бузаубакова Клара Джайдарбековна, Беделбаева Асель Ериковна «ЦИФРЛЫ БІЛІМ БЕРУ ОРТАСЫНДАҒЫ ПЕДАГОГТІҢ ҚЫЗМЕТІ» ОҚУЛЫҒЫ	150
Ермаханбетова Шинар Абдикеримовна БАСТАУЫШ СЫНЫПТАРДАҒЫ МАТЕМАТИКА ПӘНІНЕН ОҚЫТУДАҒЫ STEM – IDEA	153
Жиенбаева Назира Алдияровна «ЭССЕ ЖАЗЫП ҮЙРЕНЕЙІК» КУРСЫНА ӘДІСТЕМЕЛІК ҚҰРАЛ	196

**«БІЛІМ БЕРУДЕГІ ЦИФРЛЫҚ КОЛЛАБОРАЦИЯ:
ӨЗЕКТІ ПРОБЛЕМАЛАРЫ ЖӘНЕ ПЕРСПЕКТИВАЛАРЫ»
Халықаралық педагогикалық оқуларының
ЖИНАҒЫ**

**СБОРНИК
Международных педагогических чтений
«ЦИФРОВАЯ КОЛЛАБОРАЦИЯ В ОБРАЗОВАНИИ:
АКТУАЛЬНЫЕ ПРОБЛЕМЫ И ПЕРСПЕКТИВЫ»**

**COLLECTION OF
International Pedagogical Readings
«DIGITAL COLLABORATION IN EDUCATION:
CURRENT ISSUES AND PROSPECTS»**

Жауапты редактор:

Бузаубакова К.Д.

Корректорлар:

Қонақбаева Т.Е.

Абдрасилов А.И.

Техникалық редакторы

Маханбеткул Г.

Компьютерлік беттеу

**Баспа кітаптың ішкі мазмұнына жауап бермейді.
Автордың дайын файлынан алынған.**

Баспаға 24.04.2024ж. қол қойылды.
Пішімі 60x80 1/16. Есепті б. т. 13,0. Шартты б. т. 12,5
Таралымы 100 Тапсырыс 856.

М.Х. Дулати атындағы Тараз өңірлік университеті
«Dulaty university» баспасы
080012, Тараз қ., Сүлейменов к-сі, 11